



Waterkwaliteit in beeld

De laatste jaren is er veel aandacht voor voersamenstelling, additieven en de effecten daarvan op de (darm)gezondheid van het varken. Maar het belang van kwalitatief goed drinkwater wordt nog weleens over het hoofd gezien.

Een melkgevende zeug heeft, afhankelijk van het aantal biggen, een vochtbehoefte van 15 tot 30 liter per dag. Een vleesvarken heeft dagelijks 5 tot 15 liter vocht nodig en een big 2 liter. Water maakt dan ook het grootste deel uit van het dagelijks rantsoen. De wateropname heeft bovendien invloed op de voeropname. En de voeropname, maar ook de voersamenstelling, is weer bepalend voor de wateropname. Goed drinkwater is dus van levensbelang.

Aan drinkwater worden drie eisen gesteld: het mag niet schadelijk zijn voor de gezondheid, het moet smakelijk zijn en het moet altijd beschikbaar zijn. Daarnaast mag het de voedselveiligheid niet in gevaar brengen. Een voorbeeld hiervan is het toevoegen van antibiotica aan drinkwater in plaats van door het voer. Antibioticaresten kunnen dan achterblijven in de leidingen en vervolgens terechtkomen in het water en in de dieren. Goed drinkwater is helder, geurloos en niet bevuild.

Waterkwaliteit

In 2013 heeft de GD slechts 69% van de onderzochte drinkwatermonsters als 'geschikt' gekwalificeerd. Dit is ongeveer evenveel als in voorgaande jaren. Redenen van ongeschiktheid waren onder meer: het ammoniumgehalte, de hardheid, het ijzergehalte, het totaal kiemgetal, *E. coli*, de zuurgraad en het nitrietgehalte.

Meestvoorkomende redenen

In 2012 werd 5,4% van de monsters afgekeurd vanwege

de hoeveelheid nitriet, in 2013 betrof dat 8,1%. *E. coli* was in 2012 en 2013 respectievelijk in 1% en 2,3% van de gevallen aanleiding tot afkeuren. De belangrijkste reden waarom drinkwatermonsters in 2013 werden afgekeurd, was het ammoniumgehalte (24,1%). Een verhoogd ammoniumgehalte is een indicator voor mest in de waterleiding. Daarnaast kan ammonium een voedingsbron zijn voor bacteriën.

Wateronderzoek

De jaarlijkse IKB-controle bestaat uit bacteriologisch en chemisch onderzoek. Bacteriologisch onderzoek maakt duidelijk of water bacterieel besmet is en chemisch onderzoek maakt de gehalten aan chemische stoffen zoals ammonium, chloride en nitriet inzichtelijk. Daarnaast kan het zinvol zijn om aanvullend onderzoek te laten doen, bijvoorbeeld bij verminderde voeropname, tegenvallende groei, speendiarree, vruchtbaarheidsstoornissen, slijters en verminderde melkgift.

De GD biedt drie mogelijkheden voor wateronderzoek: het volledige pakket voor jaarlijks onderzoek naar de geschiktheid van drinkwater (voldoet aan de IKB-eisen), controle van de drinkwaterinstallatie en controle van de geschiktheid van het water (bij gezondheidsproblemen). Meer informatie hierover staat op www.gddiergezondheid.nl.

Voorstel nieuwe CBL-norm

In januari 2014 heeft het Centraal Bureau voor Levensmiddelen (CBL) een nieuwe norm voor duurzaam varkensvlees voorgesteld. Volgens deze (nog niet formele) norm mag men alleen vlees leveren aan supermarkten als gewerkt wordt volgens het Internationale Kwaliteitssysteem GLOBALG.A.P. Dit betreft alle Nederlands supermarktketens. Deze eisen zijn (nog) niet van toepassing voor export. Het voorstel van het CBL is: vier watermonsters per jaar laten analyseren, waarvan een keer chemisch en bacteriologisch en drie keer bacteriologisch. De monsters dienen op nippelniveau aan het einde van de leiding te worden genomen. Het laboratorium die de watermonsters analyseert dient EN-EN-ISO/IEC 17025-geaccrediteerd te zijn.